

عنوان مقاله:

تبارشناسی در پژوهش های حوزه علم اطلاعات و دانش شناسی با تمرکز بر دیدگاه میشل فوکو

محل انتشار:

نخستین همایش ملی روش های پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی: رویکردهای نوپدید و چالش های پیش رو (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

فائزه اسکندری - عضو هیئت علمی گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه تربیت مدرس

مریم حیاتی - دانشجوی کارشناسی ارشد علم و اطلاعات و دانش شناسی دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

تبارشناسی در نظریه قدرت، از دیدگاه میشل فوکو به مطالعه ریشه ها، نسبت ها، و توسعه تاریخی یک تبار، خانواده، یا گروه اجتماعی می پردازد و نشان می دهد که چگونه ایدئولوژی ها و نیروهای قدرت می توانند تفسیر و شناخت در مورد هویت و تبار را شکل دهند. این دیدگاه با تمرکز بیشتر در حوزه علم اطلاعات و دانش شناسی در راستای مباحثی همچون فرداده، فراییشینه، پیشینه پژوهش و استناددهی علمیه آثار دیگر نویسندگان و صاحبان نظریه کاربرد دارد. هدف: هدف از پژوهش حاضر، بازنگری در مفاهیم و حوزه های کاربردی مهم در علم اطلاعات و دانش شناسی به منظور بازاندیشی تبارشناسی در موارد مذکور با تاکید بر نظریه قدرت میشل فوکو است. روش پژوهش: روش این پژوهش از نوع توصیفی-تحلیلی است. به این صورت که با استفاده از منابع کتابخانه ای و مطالعه ی متون موجود مبانی نظری ذیل حوزه پژوهش استخراج شده و بر اساس تطبیق داده های به دست آمده با نظریه ای که نقطه تمرکز بحث است، در نهایت تطبیق، تحلیل و نتیجه گیری خواهد شد. بیان مسئله: پژوهش حاضر در پی یافتن روابط تبارشناختی موجود در فراداده ها، فراییشینه ها، پیشینه نامه ها، شاخص هرش، ضریب تاثیر مجله و شبکه استنادات علمیه عنوان عاملان موثر در شکل گیری پژوهش های علم اطلاعات و دانش شناسی با تاکید بر دیدگاه میشل فوکو در مفهوم قدرت طرح ریزی شده است. مباحث اصلی: در این مقاله نقش مهم نسب شناسی علمی در استناد دهی علمی، فراداده، فراییشینه، پیشینه نامه پژوهش و در کلیه مباحثی که به نحوی در بازاندیشی تبارشناسی در حوزه علم اطلاعات و دانش شناسی کمک کننده خواهد بود، تبیین شده است. همچنین لازم به ذکر است، به منظور برقراری ارتباط مباحث با انواع روش های پژوهش بخشی از مطالب مقاله در راستای وضعیت کنونی پژوهش و انواع آن در علم اطلاعات و دانش شناسی تبیین و توصیف شده؛ در همین راستا جایگاه پژوهش کیفی در حوزه علم اطلاعات و دانش شناسی به عنوان نقطه تمرکز بحث حاضر با تاکید بیشتری بررسی و وضعیت سنجی شده است. در نهایت بحث حاضر با عنایت به نتایج به دست آمده در تطبیق با نظریه قدرت میشل فوکو تحلیل و نتیجه گیری شده است.

کلمات کلیدی:

تبارشناسی، علم اطلاعات و دانش شناسی، میشل فوکو، پژوهش، نظریه قدرت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2024873>

